

01.07.2024

150/00.04.02/2024
[Maantieverkon
nopeusrajoitusohjeen
päivittäminen]

Väylävirasto

VÄYLÄ/4030/07.02.03/2024

Maantieverkon nopeusrajoitusohjeen päivittäminen, HSL lausunto kriteerien vaikutuksistaLausuntopyyntö

Väylävirasto pyytää lausuntoja päivitettävän maanteiden nopeusrajoitusohjeen vaikutuksista, joiden kautta tulee esille sidosryhmien tietoa ja näkökulmia liikenneturvallisuuteen ja nopeusrajoitusten vaikutuksiin.

Väylävirasto pyytää toimittamaan lausunnot Lausuntopalvelun kautta, www.lausuntopalvelu.fi. Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua Lausuntopalvelu.fi:hin.

Nopeusrajoitusohjeen päivityksen tavoitteena on, että nopeusrajoitusjärjestelmä on kokonaisuutena johdonmukainen ja linjassa nykyisten liikenne- ja ympäristöolosuhteiden kanssa. Nopeusrajoitusohjeella pyritään varmistamaan yhteneväinen palvelutaso eli saavutettavuus ja turvallinen liikenne koko maassa.

Ohjeessa esitettyjen kriteerien perusteella nopeusrajoitus laskisi 100 km/h:stä 80 km/h:iin valtakunnallisesti noin 1800 tiekilometrillä. Muutokset jakautuvat maantieteellisesti ympäri Suomea, mutta kohdistuvat kilometrimäärällisesti eniten Lappiin, Pohjois-Pohjanmaalle ja Etelä-Pohjanmaalle. Helsingin seudulla muutokset kohdistuvat lähinnä valtatielle 25 valtateiden 3 ja 4 väliselle osuudelle.

Muutoksen arvioidut liikenneturvallisuushyödyt ovat aikakustannusmenetyksiä suuremmat. Kokonaisuudessaan positiivinen kustannusvaikutus on 6,1 miljoonaa euroa.

Väylävirasto pyytää lausuntoa erityisesti seuraavista asioista: 1. Millaisia vaikutuksia arvioitte suunnitelluilla maanteiden nopeusrajoitusten muutoksilla olevan toimintaan (aikataulut, matka-ajat, koettu turvallisuus ja saavutettavuus, kävelyn ja pyöräliikenteen turvallisuus jne.)? 2. Mitä mieltä olette liikenneturvallisuuden parantamisesta nopeusrajoituksia muuttamalla? Millaisia muita keinoja ehdottaisitte ajatellen myös rajallisia rahallisia resursseja väyläverkon kehittämiseen? 3. Miten maanteiden

nopeusrajoitukset tukevat valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman asettamia tavoitteita ja alueenne liikennejärjestelmän kehittämisen suunnitelmia? 4. Muita huomioitasi, mitä?

HSL:n lausunto

1. Millaisia vaikutuksia arvioitte suunnitelluilla maanteiden nopeusrajoitusten muutoksilla olevan toimintaanne (aikataulut, matka-ajat, koettu turvallisuus ja saavutettavuus, kävelyn ja pyöräliikenteen turvallisuus jne.)?

HSL vastaa jäsenkuntiensa (9 kuntaa) joukkoliikenteen järjestämisestä sekä liikennejärjestelmäsuunnittelusta Helsingin seudulla (15 kuntaa). Lausunnossa nostetaan esiin näkökohtia sekä joukkoliikenteen ja muun kestävä liikunnan, että liikennejärjestelmän kannalta.

HSL toteaa, että esitetyt muutokset ovat yleisesti ottaen kannatettavia niiden positiivisten liikenneturvallisuusvaikutusten takia. Esitetyt muutokset näyttävät kohdistuvan vain vähän Helsingin seudulle, koska ajosuunnat on pääosin jo eroteltu toisistaan maanteillä, joilla on korkeampi nopeusrajoitus kuin 80 km/h. Siksi maanteiden nopeusrajoitusten alentaminen (100 km/h -> 80 km/h) ei todennäköisesti juurikaan vaikuta esimerkiksi HSL:n järjestämän bussiliikenteen matka-aikoihin. Keskustelu erityisesti pitkän matkan joukkoliikenteen järjestäjien kanssa on kuitenkin tarpeen, kun määritellään uusia nopeusrajoituksia linja-autoliikenteen keskeisille reiteille.

2. Mitä mieltä olette liikenneturvallisuuden parantamisesta nopeusrajoituksia muuttamalla? Millaisia muita keinoja ehdottaisitte ajatellen myös rajallisia rahallisia resursseja väyläverkon kehittämiseen?

Pelkkä nopeusrajoituksen muutos ei yleensä riitä toivotun nopeustason ylläpitoon, vaan ympäristön pitäisi olla psykologisesti ohjaava. Nopeusrajoitusten noudattamista pitää valvoa riittävästi. Maanteiden kameravalvonnan on todettu parantavan liikenneturvallisuutta kohtuullisin kustannuksin. Tähän tulee jatkossakin varata riittävät resurssit, ja lisätä kameravalvontaa erityisesti sinne, missä nopeusrajoitukset muuttuvat.

3. Miten maanteiden nopeusrajoitukset tukevat valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman asettamia tavoitteita ja alueenne liikennejärjestelmän kehittämisen suunnitelmia?

HSL toteaa, että maanteiden nopeusrajoitukset ovat yksi askel oikeaan suuntaan liikenneturvallisuuden parantamiseksi. Helsingin seutu on sitoutunut osaltaan tukemaan tavoitteita liikenneturvallisuustavoitteiden saavuttamiseksi.

Valtatien 25 parantaminen on tunnistettu tärkeäksi Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen suunnitelmassa (MAL 2023). Tien haasteita ei ratkaista vain nopeusrajoituksia alentamalla, vaikka se voikin toimia välivaiheena ennen tien laajempaa kehittämistä.

Vt 25 on keskeinen väylä erityisesti logistiikan kannalta. Tiellä on paljon muuta ajoneuvoliikennettä hitaampaa raskasta liikennettä. Alemmat

nopeusrajoitukset saattavat vaikeuttaa turvallisten ohitusmahdollisuuksien varmistamista. Tien kehittäminen vaiheittain (nopeusrajoitukset mukaan luettuna) edellyttää huolellista jatkosuunnittelua.

Lisätietoja antaa liikennejärjestelmäasiantuntija Riikka Aaltonen.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)

Vesa Silfver
vs. toimitusjohtaja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä 2.7.2024.
Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa HSL:n kirjaamosta.